

Роман Канівець

Таємниця Золотого ключика

Розділ 1

Місячне сяйво ледь освітлювало маленьку кімнату, пробиваючись крізь запилжене вікно. Уже давно в комірці тата Карло ніхто не живе, крім хіба що маленького Цвіркуна, чиє улюблене місце — за старовинним годинником, який висить на обдертій і полущеній стіні... Раптом тишу порушило дивне шурхотіння: звук ішов саме з-за

цього годинника. Спочатку над дерев'яними візерунками, що прикрашали циферблат, з'явилися дві антенки тоненьких вусиків, потім маленькі лапки спритно вчепилися за вигадливі завитки — і ось уже наш давній знайомий гордо випростався на весь зріст на верхівці годинника, неначе охоронець цієї спорожнілої кімнати.

— Вітаю вас, мої любі хлопчики й дівчатка! Так, я той самий Цвіркун, що живе в тихій і затишній комірці тата Карло. Тут я можу насолоджуватися тишею та грати на своїй скрипці. Але моя історія, та й уся ця історія із золотим

ключиком почалася вже дуже давно й не тут, а в старій харчівні біля ставка. Сідайте зручненько, я розповім вам усе спочатку. Ось як це було.

Трапилося все це дуже давно, коли я ще жив у старій таверні поблизу озера. У ній збиралося чимало відвідувачів, які часто-густо за кружкою міцного напою розповідали різноманітні, часом зовсім неймовірні історії. Заходили туди й подорожні, щоб трохи перекусити й відпочити в кімнатках нагорі. І ці постояльці у свою чергу, сидячи за довгими дерев'яними столами, теж розповідали свої чудові історії про міста й країни, у яких вони побували. Місцеві завсідники й навіть самі господарі завжди були раді таким відвідувачам, адже їхні розповіді були дуже незвичайні, часом навіть казкові.

Так серед диму кухні й тютюну, слухаючи всі ці історії, жив я. Через цей гамір мене ніхто ніколи не помічав, і лише пізно вночі, коли всі розходилися спати по кімнатах, я міг пограти на своїй улюбленій скрипці, хоч якимось нагадуючи про себе.

Розділ 2

Якось після довгих мандрів через наше містечко проїжджав лялькових справ майстер. Він пішки подорожував світом, переймаючи досвід найкращих майстрів-лялькарів, вивчав таємниці виготовлення ляльок і мистецтво оживлювати їхні дерев'яні й ганчір'яні тіла, адже на сцені театру вони повинні мати вигляд живих, щоб кожна з них мала свій образ, заради якого її створили.

Він провів багато років поруч із найкращими спеціалістами й наприкінці свого навчання отримав золотий ключик майстра й маленьку черепаху.

— Що мені з нею робити? — запитав лялькар.

— Перш ніж ти почнеш робити своїх ляльок і їхня гра на сцені буде такою чудовою, що всі діти й дорослі, подивившись спектакль, аплодуватимуть їм, як живим акторам, мине чимало часу, черепаха встигне підрости, і їй відкриється таємниця золотого ключика, яку вона повідає й тобі. Бережи їх, адже вони з ключиком єдине ціле.

Так із цим напуттям наш герой вирушив до себе додому.

Їхав лялькар у розкішній чорній кареті, вишукане дерев'яне різьблення й найтонші ковані завитки прикрашали її з усіх боків, указуючи на бездоганний смак замовника. Ліхтарі, що висіли з боків даху, непогано освітлювали дорогу в присмерку згасаючого дня. Хоча зовні карета видавалася невеликою, але всередині була доволі просторою, навіть затишною, і була зручною для таких подорожей. Пара запряжених коней вигравала в останніх променях сонця позолоченими пряжками на білосніжних пружних боках. Погойдуючись, карета мчала дорогою, легко долала нерівності й залишала клуби пилу далеко позаду. Майстер не міг дочекатися тієї миті, коли у своїй майстерні він торкнеться інструментів і, забувши про все, візьметься до створення власних шедеврів. Мрії про дім і улюблену роботу заповнили всі його думки, і лише щебетання птахів, що лунало звідусіль, і яскраві барви природи інколи відвертали його увагу.

Раптом, проїжджаючи мостом через ставок, карета різко зупинилася, і майстер побачив попереду банду розбійників, котрі несподівано перегородили йому дорогу.

Зблиснули шаблі й пістолети в їхніх руках, і зловісні вирази облич розбійників не віщували нічого доброго від цієї несподіваної зустрічі. Оточивши карету з усіх боків і відрізавши майстрові шлях до втечі, бандити взялися грабувати й витрушувати вміст лялькаревих скринь у дорожній пил. Майстер із жахом дивився на все це й зрозумів, що ось-ось дійде черга й до нього. У паніці він схопив черепаху, засунув їй під панцир золотого ключика й викинув її крізь прочинене вікно карети в ставок, сподіваючись, що коли все закінчиться, він її знайде.

І він був правий: за мить розбійники витягли

майстра з карети й, вигукуючи загрози та регочучи, узялися вивертати його кишені. Вони хапали все, що знаходили, і відразу запихали собі за пазухи. Зрештою, залишивши розкидані непотрібні речі й очманілого та розгубленого лялькаря, злодії хвацько завантажилися всією гамірною компанією в карету й погнали коней у напрямку лісу.

Почекавши, поки карета з розбійниками розтане в сутінках, і прийшовши до тям, майстер побіг униз до ставка шукати свою черепаху. До самої темряви, пильно вдивляючись у дзеркало води й нерівності берега, він намагався знайти обриси маленької черепахи. Але настала ніч, і пошуки були марними. Майстрові нічого не залишалось, хіба що знайти нічліг, заспокоїтися й відпочити до наступного ранку. Зібравши з дороги свої залишені як непотріб речі, він побрів до найближчої таверни, де й жив я.

На ті невеликі гроші, які вдалося виручити після продажу решти речей, майстер винайняв найменшу кімнатку для гостей на другому поверсі, жив, суворо економлячи й харчуючись скоринками хліба. Кожного дня на світанку він збирався й ішов до ставка з надією все ж знайти черепаху, але, крім гамірливих жаб і сплесків грайливих риб, які щохвилини вискакували з води, він так нічого й не побачив. Качки, що жили поруч із водоймою й ховалися в очереті, з недовірою спостерігали за

незнайомцем.

Так минали дні за днями, і надія майстра поступово танула. Наближались холоди, птахи збиралися й відлітали у вирій, уже не дзижчали бабки, і зірване вітром листя щільним килимом укривало дзеркало води.

«Можливо, черепаха розбилась об каміння, коли я поспіхом викинув її з вікна карети, — міркував лялькар, — і таємниця золотого ключика так і залишиться на дні цього ставка...» З такими думками майстер востаннє вийшов на середину мосту, кинув на ставок прощальний погляд, дістав

із кишені останню жменю срібних монет, кинув їх у воду й похнюплений побрів до себе додому, у місто майстрів, зупиняючи дорогою старі вози.